
Kort version af

Svendborg - vindmøller og solceller

Oversigt over Svendborg Byråds beslutninger og planlægninger på vindmølle- og solcelle-området

1. januar 2007

Svendborg Kommune overtager vindmølleplanlægningen fra Fyns Amt. Der er udpeget 15 områder med plads til op til 80 meter høje vindmøller.

Ultimo 2010

I forbindelse med revision af Kommuneplan 2009 bliver mulighederne for at reservere egnede arealer til store vindmøller med totalhøjde op til 150 m undersøgt i fem områder. "Byrådet vurderer herudfra, at der ikke umiddelbart er velegnede arealer til helt store vindmøller i kommunen, bl.a. på grund af de store landskabelige værdier i kommunen, og den relativt tætte bebyggelse i det åbne land.." - og vedtager Kommuneplan 2009-2021 med videreførelse af den eksisterende planlægning, der tillader udskiftning og opstilling af møller under 80 m i de udpegede områder.

17. december 2013

Byrådet vedtager Kommuneplan 2013-2025 uden at udpege nye arealer til vindmøller. Da der ikke er fundet muligheder for møller med en større højde end 80 meter, finder byrådet fortsat, at store vindmøller på 100-150 m "bør placeres i "større" og mere robuste landskaber, end hvad Svendborg Kommune rummer samt i mindre tæt befolkede landskaber." Nye møller må som udgangspunkt maksimalt have en højde på 80 m. Byrådet beslutter desuden at tage spørgsmålet op som et tematillæg til kommuneplanen i løbet af 2014-2015, hvilket ikke sker.

19. juni 2014

Energistyrelsen melder ud, at kommuner gerne må investere i vindmøller, og at det kan ske ved at oprette et selskab, som er afgrænset fra resten af den kommunale drift.

Oktober 2014

Energiplan Fyn, som er et samarbejde mellem de fynske kommuner m.fl, udsender hovedrapport med kortlægning af vindenergipotentialet på Fyn, baseret på identificering af områder, hvor areal- og beskyttelsesinteresser ikke på forhånd udelukker opstilling af mindst tre 125 meter høje vindmøller.

Ifølge rapporten kan der udpeges 38 potentielle vindmølleområder på Fyn, heraf 4 i Svendborg. I 3 af områderne, bl.a. Broholm, er vindressourcen i den lave ende. Området ligger desuden dårligt, hvad angår miljøpåvirkninger, landskab, naturbeskyttelsesinteresser samt produktion - og i oversigt over samlede miljøpåvirkninger ligger Broholm i den halvdel, der har flest miljøpåvirkninger; som nr. 23 af de ialt 38.

December 2014

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1590 af 10. december 2014 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller fastslår hovedprincippet om, at opstilling af vindmøller kun kan ske i særlige vindmølleområder udpeget i kommuneplanen.

26. januar 2016

Byrådet vedtager at sende Planstrategi 2016 i høring. Heraf fremgår, at energiplanlægning, herunder vindmølleplanlægning, skal revideres fuldt ud. Planstrategien vedtages med tilføjelsen om, at der med udgangspunkt i Energiplan Fyn skal arbejdes med at lægge en plan for, hvordan kommunens område energiforsynes med vedvarende energi i fremtiden, og at der skal tages skridt til at sikre denne udvikling.

29. marts 2016

Byrådet vedtager Rammeplan for Energiplan Fyn og tilslutter sig rammeplanens perspektiver og anbefalinger som fundament for et fremtidigt fynsk samarbejde om energiplanlægning. Kommunen "vil gerne opfordre til en fælles opfølgning på rammeplanen" og "vil gerne fremme solenergi."

30. august 2016

Byrådet vedtager Planstrategi 2016 efter høring, hvor der bl.a. er høringssvar fra Region Syddanmark med forslag om, at aftalen om de fælles mål og visioner for 22 syddanske kommuner, herunder Svendborg, nævnes i strategien. Aftalen siger om grøn omstilling, klima og ressourcer: "..Vi skal bygge oven på eksisterende initiativer og invitere til partnerskaber ...i regionen på tværs af forsyningsformer og geografiske grænser – også den dansk-tyske – til at finde fælles regionale løsninger."

Oktober 2016

Efter behandling og vedtagelse i de fynske kommuner udkommer Energiplan Fyns rammeplan med vægt på tværgående perspektiver og styrket samarbejde om strategiske planer og beslutninger: "Der ligger et vigtigt budskab til kommunale politikere i denne erkendelse: "Spørg ikke, hvordan kommunen bliver CO2 neutral eller selvforsynende med energi. Det kan føre til uheldige sub-optimeringer. Spørg i stedet, hvad kommunens særlige karakter er i et energisystem, og hvad kommunens særlige roller er i optimeringen af det samlede system."

Der peges på, at Fyns befolkningstæthed er større end landsgennemsnittet og end Sjællands og Syddanmarks, og at bebyggelsen på Fyn er mere jævnt fordelt og uden større ubebyggede områder. Kombineret med landskabelige interesser på store dele af Fyn giver det særlige udfordringer.

Det anføres, at der ikke er foretaget en egentlig helheds- og samfundsøkonomisk vurdering af mulige placeringer af vindmøller - fx ikke taget stilling til, om opkøb af ejendomme og ekspropriering kan åbne for større attraktive planlægningsmæssige muligheder. Fx mulighed for opkøb af enkelte ejendomme tæt på den fynske motorvej, som kan åbne for at reservere et større område til vindmøller.

Oktober 2016

Energistyrelsen udsender vejledning i strategisk energiplanlægning i kommunerne. Om kommuners placering af vindmøller i andre kommuner påpeges, at investorkommuner bør have et incitament til at fremme vindkraft uden for deres kommunegrænse. I modsat fald risikeres, at disse kommuner opstiller vindmøller på arealer med dårlige vindforhold, hvilket resulterer i suboptimering af vindkraftmulighederne.

1. november 2016

Byrådet beslutter forhøring til den kommende revision af kommuneplan 2017-2029, og det anføres, at "energi- og vindmølleplanlægningen fordrer en fuld revision".

12. juni 2017

Byrådet behandler indkomne høringssvar til kommuneplan 2017-2029, som vedtages uden temaet energi- og vindmølleplanlægning, da det er "et meget omfattende tema, hvor det er vigtigt med en bred borger-, interesse- og politikerinvolvering." Temaet får i stedet en selvstændige proces.

Blandt høringssvarene er en konkret ansøgning om opstilling af 3 vindmøller på 150 meter ved Broholm Gods.

Fra Socialdemokratiet, SF og Liste T er forslag om tilføjelse til Planstrategi 2016 om en samlet plan for, hvor større solcelleanlæg kan placeres - for at imødegå

længerevarende strid om mulige placeringer. Partierne anbefaler, at større anlæg placeres i tilknytning til industriområder, fjernvarmeværker, braklagte dyrkningsarealer.

Byrådet vedtager, at der i forbindelse med energi- og vindmølleplanlægningen udarbejdes principielle retningslinjer for planlægningen af solceller, uden egentlige fysiske udpegninger.

9. november 2017

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Kulturudvalget godkender indstilling fra direktionen om at afsætte 300.000 kr. til rådgiverbistand til planlægning for vind- og solenergianlæg til Kommuneplan 2017-29.

Udvalget godkender samtidig en tidsplan i 4 faser for tematillægs-processen. Det anføres i indstillingen til udvalget, at "Et kommuneplantillæg for vind- og solenergianlæg er altså en forudsætning for at kunne realisere opstilling af nye vindmøller og solcelleanlæg."

28. november 2017

Byrådet godkender forslag til Strategi FYN 2018-21 fra Borgmesterforum Fyn til politisk høring i de fynske kommuner, heriblandt Svendborg, som deltager i Byregion Fyn-samarbejdet. Formålet er at skabe et nyt og opdateret fælles afsæt for et effektivt og resultatorienteret tværkommunalt samarbejde.

Her står bl.a. "Grøn omstilling skal være et fælles projekt...Bæredygtige løsninger kan ikke alene skabes lokalt. Energiforsyning hænger sammen på tværs af hele Fyn og involverer både kommuner, energiselskaber og virksomheder. En effektiv omstilling kræver samarbejde."

19. december 2017

Byrådet vedtager Kommuneplan 2017-2029 med bemærkning om, at "tema for energi- og vindmølleplanlægning er taget ud af denne kommuneplanrevision, og der arbejdes i en selvstændig proces for at tilgodese en bred borger-, interesse- og politiker involvering." I afsnittet om vindmøller står, at "Indtil tematillægget er udarbejdet, videreføres de eksisterende retningslinjer for vindmøller. Det betyder, at nye vindmøller som udgangspunkt maksimalt må have en højde på 80 m."

27. februar 2018

Ifølge tidsplan for tematillæg for energi- og vindmølleplanlægning skal igangsætning af besluttes på byrådsmøde 27. februar, men iflg. referatet er sagen ikke behandlet på det åbne møde. Det er ej heller behandlet på tidligere eller senere åbne byrådsmøder, før høringen udmeldes i april 2018. Og ej heller i udvalgene. Der er således ingen offentlighed om hele opstartfasen, sådan som tidsplanen forudsætter, om forløb og konkrete kriterier samt prioritering for udvælgelse af høringsmaterialets 6 områder - eller om hvor og hvornår sagen er behandlet, og hvordan de enkelte udvalg og partier har stillet sig til sagen.

April 2018

Kommunen offentliggør forudgående høring for tematillægget til Kommuneplan 2017-29. Heri oplyses, at kommunen har udpeget 6 store landskabsområder, (herunder Broholm-området), og ønsker, at "det undersøges og diskuteres, om der inden for områdernes afgrænsning kan stå vindmøller." Er det tilfældet, kan der arbejdes videre med antal og størrelse på møllerne samt placeringsmuligheder. I 5 af de 6 områder (herunder Broholm), er vindressourcen "mindre god", mens den i det 6. område, Tåsinge, er "god til middel." Desuden ønskes mulighederne for opstilling af vindmøller på op til 125 meter undersøgt i 4 kortlagte områder (herunder Broholm). De 4 kortlagte områder indgår i de 6 udpegede landskabsområder.

24. april 2018

Byrådet godkender den tilrettede Strategi FYN 2018-21 efter høring i de fynske kommuner med bemærkningen: "...godkendes som grundlag for det fælles fynske samarbejde i indeværende byrådsperiode."

7. maj 2018

Blandt de indkomne høringssvar ved forhøringen til tematillæg for vindmøller og

solenergianlæg er der en række konkrete ansøgninger og forslag om såvel vindmøller som solcelleanlæg.

14. juni 2018

Teknik- og Erhvervsudvalget behandler de indkomne høringssvar fra forhøringen til tematillægget. Beslutningstemaet er: "Beslutning om videre proces for tematillæg til Kommuneplan 2017-29 for vindmøller og solenergianlæg."

Om den videre proces hedder det: "Der vil blive udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg for de områder, hvor der besluttes at gå videre med planlægningen."

"Tematillægget til kommuneplanen om vindmøller og solenergianlæg" er således blevet til "kommuneplantillæg for de områder, hvor der besluttes at gå videre med planlægningen."

Udvalget indstiller, at der arbejdes videre med planlægning af nye udpegninger til vindmøller i de 6 foreslåede områder, og at der gives mulighed for at bevare og erstatte eksisterende vindmøller. Planlægning for solenergianlæg skal ske i forbindelse med konkrete ansøgninger."

18. juni 2018

Miljø- og Naturudvalget får kun sagen til orientering - og udvalget tager orienteringen til efterretning.

19. juni 2018

Økonomiudvalget fremsender sagen "uden indstilling til byrådets behandling."

26. juni 2018

Byrådet behandler de indkomne høringssvar og flertallet beslutter - uden begrundelse - at kortslutte den planlagte proces og stoppe den videre planlægning af forslag til tematillæg til Kommuneplan 2017-29 med 16 stemmer for og 13 imod.

Samt at "ansøgninger om nye vindmøller og udskiftning af eksisterende behandles efter ansøgning, og det gælder også vindmøller over 80 meter."

Dermed omgår byrådet sine egne tidligere beslutninger på flere byrådsmøder om "fuld revision" af energi- og vindmølleplanlægningen - en revision "af så omfattende karakter, at der gennemføres en særskilt proces, " hvor det er "vigtigt med en bred borger-, interesse- og politikerinvolvering". På trods af understregning i 2017 af, at tematillægget er "en forudsætning for at kunne realisere opstilling af nye vindmøller og solcelleanlæg."

Beslutningen sker uden at tage stilling til hverken høringssvarene eller de konkrete ansøgninger om vindmøller og solcelleanlæg, der er indkommet under høringen - og i strid med Miljøministeriets bekendtgørelse om opstilling af vindmøller.

Oktober 2018

Her fremkommer pludselig et - og kun ét - af de konkrete ansøgninger og forslag om vindmølleprojekter og solcelleanlæg, der kom ind ved forhøringen til tematillæg for vindmøller og solenergianlæg maj 2018 - nemlig "Vindmøller ved Broholm" som en ansøgning til kommunen.

Uden at det fremgår, om der er foretaget sagsbehandling, screening og/eller prioritering af samtlige konkrete forslag og ansøgninger, som indkom sammen med Broholm-ansøgningen.

De øvrige ansøgninger er end ikke nævnt.

Forslaget bliver behandlet i Teknik- og Erhvervsudvalget og i Økonomiudvalget forud for behandlingen i Byrådet, men ikke i Miljø- og Naturudvalget.

11. oktober 2018

Teknik- og Erhvervsudvalget behandler "Ansøgning om planlægning for vindmøller ved Broholm Gods". Direktionens indstilling til byrådet er, at der tages principbeslutning om, hvorvidt administrationen skal igangsætte planlægning for det ansøgte projekt, hvilket udvalget indstiller.

23. oktober 2018

Økonomiudvalget indstiller ligeledes direktionens indstilling.

30. oktober 2018

Byrådet godkender - tilsyneladende enstemmigt - at indgangsætte planlægning for 3 vindmøller ved Broholm Gods.

16. april 2019

Udmelding om forudgående høring om vindmøller ved Broholm Gods.

12. maj 2019

Deadline for høringssvar til forudgående høring om vindmøller ved Broholm Gods.

25. juni 2019

Byrådet tager høringssvarene til efterretning og godkender med stort flertal, at processen for udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan samt udarbejdelse af miljøvurdering for vindmøller ved Broholm Gods fortsættes.

27. august 2019

Byrådet beslutter prioritering af ni ansøgninger om solcelleanlæg og igangsættelse af planlægning for solceller for prioritet 1.

Forud er ansøgningerne prioriteret og screenet for bindinger, retningslinjer, landskaber, der skal beskyttes, herregårdslandskaber, kulturmiljøer, grundvandsinteresser, afstand til naboer m.v. - modsat behandlingen af de indkomne ansøgninger om vindmøller, som hverken er screenet eller prioriteret.

De to fagudvalg har forud godkendt prioriteringen, og begge udvalg indstiller til byrådet - og får godkendt - at der afholdes workshop for byrådet om dilemmaet mellem hensynet til kulturelle- og landskabelige værdier og vores ambition om både at styrke den grønne omstilling ved at planlægge for flere solenergianlæg og at sikre rent drikkevand. Det samme dilemma påpeges dog ikke for vindmølle-planlægningen - ej heller før eller senere.

6. september 2019

Revision af Miljøministeriets bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller med ophævelse af højdebegrænsning for almindelige produktionsmøller på 150 meter. Erhvervsstyrelsen anfører, at "kommunerne skal planlægge for vindmøller og skal i deres kommuneplan udpege områder, hvor det er muligt at placere vindmøller".

26. november 2019

Byrådet vedtager klima- og energipolitik for kommunen, hvori det bl.a. hedder: "Hele kommunens elforbrug skal dækkes af vedvarende energi. Det sker enten ved produktion, der kommer fra kommunalt ejede selskaber eller ved køb af grøn strøm." Og "Vi vil...Medvirke til udbygning af vind- og solenergianlæg, hvor det er muligt. Facilitere mere lokalt ejerskab af VE-anlæg hvor muligt. Etablere vedvarende energianlæg på kommunale arealer..."

26. maj 2020

Byrådet beslutter at sende planforslag m.v. for vindmøller ved Broholm i offentlig høring - med 18 stemmer for og 11 imod.

Forud er høringen godkendt i Miljø- og Erhvervsudvalget, hvor ét medlem undlod at stemme, i Teknik- og Erhvervsudvalget, hvor to medlemmer var imod, samt i Økonomiudvalget, hvor tre medlemmer var imod.

24. juli 2020

Den sjællandske godsejer Lars Kronshage, der ønsker at opsætte tre 150 meter høje vindmøller ved Broholm, siger i TV2 Fyn: "...Broholm, hvor der ikke er specielt meget vind - så har man lavet en vindmølletype, som passer specielt til det område dernede. Derfor er de 150 meter høje."

4. august 2020

I Fyns Amts Avis skriver formand for Erhverv- og Teknikudvalget, Flemming Madsen, i et debatindlæg, at "Der er flere ansøgninger om opstillinger af vindmøller i Svendborg Kommune. Men ansøgningen fra området ved Broholm er den mest oplagte og er derfor behandlet først."

Hvilket er en ny oplysning, da det af referaterne fra møderne i udvalg og byråd ikke fremgår, hvor og hvordan ansøgningerne om vindmøller er behandlet, prioriteret og

besluttet - og hvorfor ansøgningen fra Broholm skulle være den mest oplagte, når vindressourcen i Broholm-området ligger i den lave ende, når Energistyrelsen advarer mod, at "kommuner opstiller vindmøller på arealer med dårlige vindforhold, hvilket resulterer i suboptimering af vindkraftmulighederne" - og når området i Energiplan Fyns kortlægning er dårligt, hvad angår miljøpåvirkninger, landskab, naturbeskyttelsesinteresser samt produktion. Samt desuden hvorfor et projekt med en ikke-lokal investor vælges fremfor projekter med lokale investorer, da der i kommunens Klima- og Energipolitik netop står, at kommunen "vil facilitere mere lokalt ejerskab af VE-anlæg."

**Vindmøller og solceller i Svendborgs nye
Kommuneplan 2020-2032**

25. juni 2019 godkender byrådet igangsættelse og forudgående høring af Kommuneplan 2020-2032. Solceller og vindmøller er ikke med blandt de temaer, der er nævnt under sagsfremstillingen.

I hvidbog over høringssvar (december 2019) er solceller og vindmøller kommet med som punkt 6 under overskriften: "Forslag til nye solcelleanlæg, udvidelse af eksisterende, højere vindmøller mv."

Det anføres, at projekterne er indkommet løbende siden 2017, og på baggrund af Byrådets vedtagne Klima- og Energipolitik samt Bæredygtighedsstrategi nu behandles samlet i forbindelse med revision af kommuneplanen.

Tre ansøgninger foreslås at indgå i den videre proces.

Men en god del af ansøgningerne fra foråret 2018 mangler.

På byrådsmøde 31. marts 2020 skal byrådet prioritere forslag og ideer fra høringen - og tage stilling til, at to af solcelleprojekterne anbefales at indgå i den videre proces med revision af kommuneplanen.

Men byrådet vedtager, at "solcelleanlæg ikke inddrages i den igangværende kommuneplanrevision, men planlægges i forbindelse med konkrete ansøgninger." Samt på forslag fra Økonomiudvalget, at den tredje ansøgning (om repowering af eksisterende vindmøller) udgår af hvidbogen og den videre behandling.

Om Svendborg som Klimakommune

I 2016 ansøger Svendborg Kommune om værtsskab for DGI landsstævne 2021 og bruger som argument kommunens bæredygtighed på alle fronter og henviser til, at Svendborg er klimakommune.

I debatten om Broholm-møllerne i 2020 hævder flere kommunalpolitikere, at møllerne er nødvendige for at leve op til Klimakommune-aftale indgået mellem Svendborg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Dette er ikke korrekt.

Aftalen indebærer, at kommunen vil nedbringe CO₂-udledningen fra egne bygninger og egen kørsel med minimum 2 pct. om året og desuden udføre mindst to andre initiativer, som rækker ud over aftalen. Kommunen har valgt at tilbyde borgerne et tilskud til energitjek af deres huse samt etablering af mere skov.

Der er intet i aftalen om vind.

Klimakommune-aftalen kan derfor ikke bruges som argument i vindmølledebatten, da aftalen om energiproduktion kun dækker kommunen som virksomhed. Desuden er det ikke kommunen, der investerer i Broholm-møllerne, men en privat investor, så opsætningen af møllerne kan ikke bruges som et argument for kommunens klimainsats.

I Svendborgs Klima- og Energipolitik står der også klart om kommunens egen indsats: "Hele kommunens elforbrug skal dækkes af vedvarende energi. Det sker enten ved produktion, der kommer fra kommunalt ejede selskaber, eller ved køb af grøn strøm."

Om vindmøller uden for kommunen

I debatten om Broholm-møllerne har flere kommunalpolitikere hævdet, at ingen kommuner vil lægge jord til vindmøller fra en anden kommune. Men Sydfyns El Forsyning, SEF Energi, har 19 vindmøller i Tyskland, en i Sønderjylland - samt lejer sig ind på en vindmølle på Langeland. Og som derfor, ifølge SEF-direktøren, kan forsyne halvdelen af Svendborg med vindmøllestrøm!

Resultatet for vindmøllerne var i 2019 før renter 6,8 mio. kr. og 8,1 i 2018.

Desuden er samarbejde om vedvarende energianlæg netop temaet og visionen for de samarbejder om vedvarende energi, som Svendborg Kommune har tilsluttet sig og indgår i med hhv øvrige fynske kommuner, Region Syddanmark og syddanske kommuner - og som fagudvalg og byråd har vedtaget. Det er samarbejder på tværs af forsyningsgrænser, kommunegrænser, regionsgrænser og også den dansk-tyske grænse - med tværkommunal planlægning og samarbejde og bedst mulig udnyttelse af de lokale og regionale muligheder.

I kommunens Klima- og Energipolitik hedder det da også, at Svendborg "skal deltage aktivt i det tværkommunale samarbejde i regi af Energiplan Fyn."

Med venlig hilsen

René Lund Chetronoch

Formand for DN Svendborg

rlc.dn.svendborg@gmail.com

svendborg@dn.dk

Mobil: 27110544